UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Erubescentia

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

¶ ADAGIA.

...oberrare chorda. *Horatius.*
...concinne dicetur, qui vel in ſimili re crebrius peccant, vel ...eandem iterum atq; iterum committunt.
...eundem ad lapidem offendere. δὶς πρὸς τὸν αὐτὸν αἰσχρὸν ...λίθον.
Sapientis haud eſt bis in eodem labier. Zenodot.
...non iterum capitur laqueo. ἀλλ᾽ οὐκ αὖθις ἀλώπηξ παγίσι.
...eſt hominis, in malum guſtatũ incidere. Ein alter fuchs ... nit bald ins garn. item, der alte Eſel kommet nit gern auff ... da er einmahl gefallen iſt.
...licet in bello bis peccare. ἁμαρτεῖν οὐκ ἔνεστι δὶς ἐν πολέμῳ.
...rebus periculoſis non eſt tutum labi.
...primum experienti. συγγνώμη πρωτοπείρῳ.
...endum his, qui rudes nouo quopiam in negotio incipiũt ver- ...ſi quid per imperitiam peccarint.

...in volutabro cœni. ὗς λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου.
...reuerſus ad vomitum. κύων ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα. *Idem ...quadrabit in eos, qui relabuntur in eadem flagitia.*
...decipienti ſemel.
...Campanus, decipienti me ſemel Dij male faxint: faxint- ...ſi bis idem deceperit. Confine illi: Improbe Neptunum accu- ...iterum naufragium facit. Wer mich einmahl betrogen hat/ ... mich nit mehr betriegen.
...in limine offendere. In portu impingere. *Virg. Hieron.*
...quod eſt: *Statim in ipſo operis ingreſſu peccare. In limine ...offendere, idem.*
...Cantherius in porta.
...à Sulpitio Galba quodam, cui quum in prouinciam ituro ...Cantherius in porta cecidiſſet: Rideo, inquit, Cantherie in porta, cum ...longum iter ſis iturus, iam laſſum eſſe te, cum vixdum ſis in- ...greſſus.

Erubeſcentia.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

Erubeſcentia, Græce ἐρυθρίασις, εως, ἡ, ἐρυθριάω, erubeſco dicitur. Eſt autem erubeſcentia, timor inconuitii, expectatione. *ſecund. Ioannem Damaſcenum lib. 2. c. 15. Et ſecundum eundem* hæc ...ſima paſſio.
Differunt erubeſcentia & verecundia, quòd erubeſcentia eſt de ...ciendo; verecundia de turpi facto. *ſec. B. Thom. 1. Sec. quæſt.* 45. ...4.

¶ EXEMPLA BIBLICA.

Erubeſcentiæ exempla: Serui Ehud, *Iud.* 3. *v.* 42. 25. Eliſæus, 2. *Reg.* ... Eſdras, 1. *Eſdr.* 8. 22. 3. *Eſdr.* 8. 52. duo Presbyteri, *Dan.* 13. 11. Serui, ... aduerſarii Chriſti, *Luc.* 13. 17.

Vide Pudor, Verecundia.

Eruditio.

¶ DEFINITIO: ET ETYMOL.

Eruditio, Græce παιδεία, ας, ἡ, & παιδεύω, erudio dicitur. Etenim rudis, ſiue raudus proprie dicitur res rudis, aſpera, & imperfe- cta. Ideo hominem imperitum, rudem nominamus, à quo fit ...udio, quod eſt doceo, inſtruo: & eruditio, doctrina & erudite ad- ...bium, docte: ita & ruditas, imperitia, & obtuſitas ingenii: & ru- ...impolitus, à quo rudiculus diminutiuum. Sane rudis etiam erat ...ga, qua emeriti gladiatores donabantur. *Iuuenalis ergo ſi dabit i- ...rudem, id eſt, libertatem & finem pugnandi.* Præterea nouum ...dus eſt materia pauimenti, hoc eſt, ſaxa de nouo contuſa, ſeu teſtæ ...ctæ ad pauimentum faciendum, & rudis vetus materia veterum ...pauimentorum, & diruptorum ædificiorum quæ lapidibus & teſtis ...fractis calceque ac arena conſtat. *Plinius: Complanata veteri ...rudere erant via,* ab Hebræo verbo *Lamadh*, id eſt, didicit. Cogna- ...tionem habet cum Madadh, menſurauit: nam diſcere eſt menſuram ...cognitionis ſuæ plura adicere. Hinc Græcis veteribus per aphæreſim, ...μάθω, diſco, pro quo hodie vſurpatur μανθάνω, & qui diſcit, μαθητής ...diſcipulus, μάθημα, μάθησις, diſciplina, eruditio. A Lamadh, deriua- ...tur *Limmudh*, diſciplina, & per auxeſim diſcipulus, 1. Chron. 25. 8. & ...Lamadh adiectiuum, id eſt, doctus, eruditus, Ezech. 27. 23.

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Menander.

Ἀναφαίρετον κτῆμ᾽ ἐστὶ παιδεία βροτοῖς.
Inſeparabilis poſſeſſio eſt eruditio mortalibus.
Ἅπαντας ἡ παίδευσις ἡμέρους ποιεῖ.
Omnes eruditio manſuetos facit.
Βραβεῖον ἀρετῆς ἐστὶν εὐπαιδευσία.
Brabeum virtutis eſt bona inſtitutio.
Βλέπων πεπαίδευμ᾽ εἰς τὰ τῶν ἄλλων κακά.
Inſpiciens eruditus ſum in aliorum mala.
Γράμματα μαθεῖν δεῖ, καὶ μαθόντα νοῦν ἔχειν.
Literas diſcere oportet, & diſcentem mentem habere.
Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.
Duplum vident, qui didicerunt literas.
Βακτηρία γάρ ἐστι παιδεία βίου.
Suſtentaculum enim eſt eruditio vitæ.
Κάλλιστόν ἐστι κτῆμα παιδεία βροτοῖς.
Pulcherrima eſt poſſeſſio eruditio mortalibus.
Κἂν τοῖς ἀγροίκοις ἐστὶ παιδείας λόγος.
Et inter agreſtes eſt eruditionis ſermo.
Καλὸν δὲ καὶ γέροντι μανθάνειν σφόδρα.
Pulchrum eſt etiam ſeni diſcere vehementer.
Τιμὴ πέφυκε πᾶσι παιδεία βροτοῖς.
Honor eſt omnibus eruditio mortalibus.
Ὁ γράμματ᾽ εἰδώς, καὶ περισσὸν νοῦν ἔχει.
Qui literas nouit, egregiam mentem habet.
Ὁ σοφὸς ἐν αὑτῷ περιφέρει τὴν οὐσίαν.
Sapiens in ſeipſo circumfert ſubſtantiam.
Ὁ μὴ δαρεὶς ἄνθρωπος παιδεύεται.
Non percuſſus homo non eruditur.
Ὁ γραμμάτων ἄπειρος οὐ βλέπει βλέπων.
Literarum expers non inſpicit aſpiciens.
Ὡς οὐδὲν ἡ μάθησις, ἂν μὴ νοῦς παρῇ;
Quam nihil diſciplina niſi mens adſit?

¶ SIMILITVDINES.

Democrati: quemadmodum mœnia ciuitatibus, ſic animi mens per diſciplinam exculta decus munimentum præſtant. *Apud Ant. in Meliſſa part. 1. ſerm. 50.*

Plinij, vt laurus tota viret perpetuo: Ita doctrinæ fama non ſeneſcit, neque marceſcit. *Lib. 5. c. 30.*

Terra quæ gignit ſalem, nihil aliud gignit: Sic ingenia fœcunda in literis, in cæteris vero rebus non perinde valent. *Lib. 31. c. 7.*

Ioannis Ludouici Viuis: eruditio paſtus ingenii veriſſimus, vt indignum ſit, paſci corpus, eſuriente animo: ex qua voluptates & oblectamenta, & ſolida & perpetua: quæ alia ex aliis naſcentia, & ſe renouantia, nunquam nos deſerunt, nec laſſant. *In introductione ad Sapientiam, c. 4. fol. 38.*

Thriueri, vt flamma lignis quotidie magis ac magis accenditur: ſic virtute præditi animus, literis nunquam ſatiatur. *in Apoph. 37.*

Quemadmodum terra licet optime culta ſit, & ſemine obruta, non tamen fruges vllas edit, niſi cœli aeriſque clementia accedat: Sic eruditio diuerſarumque artium ſcientia nequaquam ſolis præceptis innititur, ſed ſurſum datur, ac cœleſti irrigatione demum perficitur. *in apoph. 14.*

¶ FABVLA.

Hirundines & Olores.

Hirundines oloribus conuitia faciebant, & exprobrabant illis obſcuritatem Muſicæ illorum. Quid enim, inquiunt, prodeſt vobis conceſſa à diis ſingularis canendi facultas, qua primum rariſſime vtamini, deinde per loca deſerta, auſcultantibus fluminibus ſcilicet & pratis abuti videamini? Ipſi ſcilicet inter vos ſuauiſſimos modos, vt fertur, cietis. Pudetne igitur cum celatis aut inuidetis hanc voluptatem hominibus? Nos quidem non ſolum vrbes, ſed domos ipſas, & tecta atque conclauia ædium cantu replemus. Quid quæritis argumentum carminis? Proprium enim eſt & vetus & Atticum: Pandion, Athenæ, Thereus, Thracia, Barbarorum affinitas, contumelia, linguæ exſectio, mirificum iudicium literarum. His accedit litis & forma noſtra mutata. Vix reſponſione dignatas ſtolidas auiculas, vnus tandem ex agmine olorum ſic alloquitur: Noſtra cauſa, ſi hominibus notum fit tempus quo ad fauonii flatus pandimus alas, & illum ſuauitatis modulatorem ſpiritum admittimus, plurimi in hæc deſerta loca venturi ſint; ſed nobis vulgari ſanctiſſimam ſcientiam turpe viſum. Neque in copia ac multitudine, neque temere, ſed exquiſita, & abſoluta illa omnibus numeris vti pulcrum: corrumpere autem quaſi proſtitutione quadam ſceleratum ducimus. At vos à tectis & ſedibus ſuis repellunt homines & veſtros cantus auerſantur, neque immerito, quippe quæ ſilere ne exciſis quidem linguis ſciatis in illa ipſa deploratione mali veſtri loquaciores, quam vlli qui voce & lingua famam & gloriam quærunt. Vos quidem abite, & ingrata Muſica veſtra moleſtæ: vt hactenus eſtote mortalibus. Nos neque ingeremus vltro carmina noſtra, neque ſæpe tractando violabimus Muſarum ſacra, non prius in vrbibus cantaturi, quam non modo hirundines, ſed etiam monedulæ ex his exceſſerint.

Hoc innuit fabula præſtantiam artium, neque locum dignitatis habere, neque vllo in pretio eſſe vulgo & apud imperitos. Cauere igitur eruditos ſibi & Muſis.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN